

Τοπωνύμια στα ΠΕΤΡΩΤΑ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

1. ΚΑΡΑΚΟΠΕΤΡΑ
2. ΑΕΛΗ
3. ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ
4. ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ
5. ΚΑΜΙΣΑ
6. ΓΚΟΥΡΤΖΕΒΙΚΟΣ

Εισαγωγή

Η περιοχή των Πετρωτών καλύπτει επιφάνεια 69,5 τετραγωνικών χιλιομέτρων και λόγω των εναλλαγών της ιδιομορφίας του εδάφους, υπάρχουν διάφορες τοποθεσίες με τα δικά τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, με συνέπεια κάθε μία να έχει το δικό της "τοπωνύμιο".

Σημείωση: Η περιοχή χαρακτηρίζεται επίσημα ως "Ημιορεινή" και δεν έχει τα χαρακτηριστικά των ομοιόμορφων επίπεδων πεδινών εδαφών.

Τα "τοπωνύμια", είναι συνήθως "περιγραφικά" των τοποθεσιών, με ονόματα στην Ελληνική καθομιλουμένη γλώσσα ή με ονομασίες από την Ελληνική καθαρεύουσα, αφού πρώτα αλλοιώθηκαν και προσαρμόστηκαν στη "ντοπιολαλιά" του τόπου. Υπήρχαν ακόμη, σχετικά μικρός αριθμός "τοπωνυμίων" με ονομασίες που προέρχονταν από το Βουλγάρικο ή Τούρκικο λεξιλόγιο, αφού πρώτα όμως, "παραφράστηκαν" και στη συνέχεια "Ελληνοποιήθηκαν".

Για τις ονομασίες "τοπωνυμίων", που προέρχονταν ή είχαν ρίζες από "ξένα" λεξιλόγια, το 1969 με Βασιλικό Διάταγμα, αποφασίστηκε η μετονομασία τους.

Περί μετονομασίας θέσεων συνοικισμών, πόλεων και κωμών.

17. Αί παρά τῆ Κοινότητι Πετρωτῶν κατωτέρω θέσεις μετονομάζονται ὡς ἐξῆς : «Τὰς Τεπέ» εἰς «Πετροκορφή», «Παλιὸ Κουρι» εἰς «Παλιόδασος», «Τσαϊρούδια» εἰς «Λιβαδάκια», «Κονάκια» εἰς «Παλατάκια», «Νταουλτζῆ» εἰς «Τυμπανιστής», «Μπαίρια» εἰς «Υψώματα», «Τσούκα» εἰς «Ἄετοκορυφή», «Μπαραμπροῦ» εἰς «Περδικόρεμα», «Κάμισα» εἰς «Κάλαμος», «Καραβέλας» εἰς «Σκοτεινόν», «Καβάκια» εἰς «Λεύκη» καὶ «Σασλί» εἰς «Ψαθιάς».

Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 150Α / 1969

Σημείωση: Παρά τις μετονομασίες που ισχύουν επίσημα, στη καθομιλουμένη οι τοποθεσίες αποκαλούνται ακόμη και σήμερα με το παλιό τους όνομα.

Πληροφορία: Κατά την απογραφή του 2001 από την Ε.Σ.Υ.Ε., η περιοχή των ΠΕΤΡΩΤΩΝ καλύπτει επιφάνεια 69,5 τετραγωνικών χιλιομέτρων (τ.χ.) (Ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο = 1.000 στρέμματα)

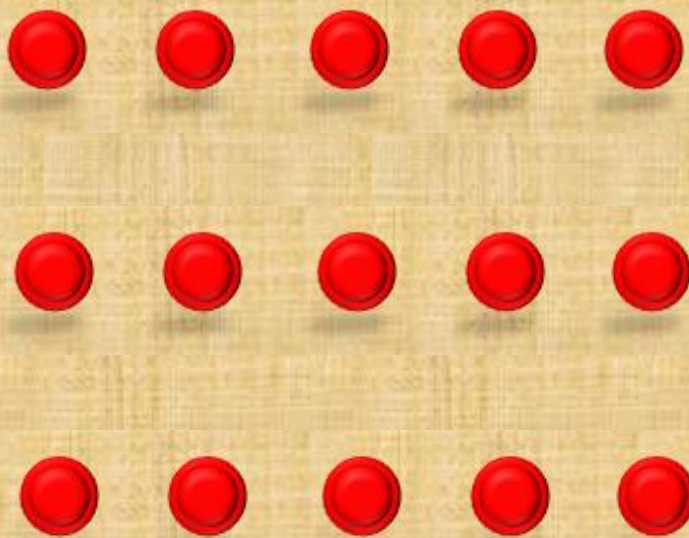
Η κατανομή των εδαφών κατανέμεται σε :

19,8 τ.χ. (19.800 στρέμματα) με Καλλιέργειες

45,3 τ.χ. (45.300 στρέμματα) με Δάση

1,9 τ.χ. (1.900 στρέμματα) με Βοσκότοπους

2,5 τ.χ. (2.500 στρέμματα) καλύπτονται από τον Οικισμό

1.ΚΑΡΑΚΟΠΕΤΡΑ

Η αρχική παλαιά ονομασία αυτής της περιοχής των ΠΕΤΡΩΤΩΝ, ήταν **“Κορακόπετρα”**, ως τόπος που συχνάζαν τα πτηνά “Κοράκια” σε αυτήν την ορεινή βραχώδη περιοχή, που βρίσκεται τέσσερα περίπου χιλιόμετρα δυτικά του Χωριού ΠΕΤΡΩΤΑ και σε υψόμετρο 440, περίπου, μέτρων.

Πηγή: Η πληροφορία για την ονομασία δόθηκε στον ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟ, στα μέσα της δεκαετίας του 1970, από τον ΧΡΥΣΑΝΙΔΗ ΑΓΓΕΛΟ με καταγωγή από τα ΠΕΤΡΩΤΑ, κάτοικο κατ’ αρχήν ΔΙΛΟΦΟΥ και μετέπειτα ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ, που ασχολήθηκε με την έρευνα της ιστορίας των ΠΕΤΡΩΤΩΝ.

Σήμερα αποκαλείται “Καρακόπετρα”.

Η αλλαγή του ονόματος από “Κορακόπετρα” σε “Καρακόπετρα” έγινε, στα σχετικά, νεότερα χρόνια, αφού επικράτησε η άποψη ότι η λέξη “Καρακόπετρα” είναι σύνθετη από την Τούρκικη λέξη “Καρά” και την

Ελληνική λέξη “πέτρα” και μεταφράζεται συνολικά, σε “Μαύρη πέτρα”.

Από έρευνα, για την απόδοση του ονόματος "Καρακόπετρα", προκύπτουν σοβαροί λόγοι για την αμφισβήτηση της "ονοματοδοσίας" της περιοχής από τους Οθωμανούς, όπως και για την ορθή μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα που έγινε, στα χρόνια, μετά την απελευθέρωση του τόπου, αφού:

- Γενικά, στα Οθωμανικά χρόνια, στην απόδοση ονομασιών, αποφεύγονταν η μίξη της Τούρκικης με την Ελληνική γλώσσα. Εάν ίσχυε η ονοματοδοσία περιοχών με μικτά ονόματα, τότε το Χωριό θα μπορούσε, αντί "Καρά μπάγ" (στα Τούρκικα σημαίνει Μαύρο αμπέλι) να έπαιρνε το όνομα "Καρά αμπέλι", με το πρώτο συνθετικό της λέξης να προέρχονταν από την Τούρκικη γλώσσα και το δεύτερο από την Ελληνική.
- Εάν ήθελαν οι Οθωμανοί την περιοχή να της δώσουν το όνομα "Μαύρη πέτρα" στην Τουρκική γλώσσα, τότε η περιοχή θα ονομάζονταν "Καρά – Τάς" (από το Kara = Μαύρη και Tas = Πέτρα).
- Πρέπει να διευκρινισθεί, αφού έχει σημασία στην μετάφραση, ότι η λέξη "Καρακόπετρα" είναι σύνθετη από τις λέξεις "Καρακο" και "Πέτρα" και όχι από "Καρα" και "Πέτρα".
- Η περιοχή, δεν κατοικήθηκε για πρώτη φορά στα Οθωμανικά χρόνια για να της δοθεί όνομα, όπως έγινε με το Χωριό "Καράμπαγ" που δημιουργήθηκε επί Οθωμανικών χρόνων και του αποδόθηκε Τούρκικο όνομα. Καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς τον 14^ο αιώνα. Ήταν όμως κατοικήσιμη και προσπελάσιμη από τα Προχριστιανικά ακόμη χρόνια, αφού σε αυτήν βρισκόταν από εκείνη την εποχή, τα γνωστά λατομεία εξόρυξης πέτρας.

Ως σημείο προσδιορισμού, προφανώς και είχε και κάποια ονομασία. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι, μετά από κάποια διέλευση από την περιοχή Έλληνα διανοούμενου της εποχής, σε ακαθόριστο πολύ παλιό χρόνο, να αποκάλεσε την περιοχή με το χαρακτηριστικό, αρχαίο Ελληνικό, περιγραφικό όνομα "**Κορακόπετρα**" και αυτό το όνομα να καθιερώθηκε, από τους κατοίκους της περιοχής, ως "τοπωνύμιο".

Η λέξη «Καρακόπετρα», όπως και η λέξη «Κόπετρα», δεν υπάρχουν στα Ελληνικά λεξικά. Υπάρχει όμως στο Ομηρικό λεξικό, η φράση "κόρακος πέτρη".

Πηγή: Τητής Σωτήριος - Φιλολόγος

Στην "Ομήρου Οδύσσεια", Ραψωδία Ν, στους στίχους 407- 409, αναφέρεται:

*δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
παρ Κόρακος πέτρη ἐπί τε κρήνη Ἄρεθούση,
ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ*

Ελεύθερη μετάφραση

*Κοντά στα γουρούνια θα τον δεις να κάθεται. Βόσκουν
κοντά στην πέτρα του Κόρακα και την Αρέθουσα κρήνη,
μασούνε βελανίδια, ως να χορτάσουν και πίνουν θολό νερό.*

Σημείωση: Το παραπάνω κείμενο, αναφέρεται σε Ομηρική περιοχή του Ιουνίου Πελάγους, όπου κάνει περιγραφή συμβάντος, όπως και περιγραφή του περιβάλλοντα χώρου. Στον προσδιορισμό του χώρου, αναφέρεται η τοποθεσία "πέτρα του Κόρακα", που προφανώς εννοεί την "πέτρα" όπου σύχναζαν ή διέμεναν Κοράκια.

Επειδή όπως είναι γνωστό ότι "το Κοράκι" φτιάχνει τη φωλιά του και διαμένει σε κορυφές βουνών και απόκρημνα βράχια, οι περιοχές που έχουν τις προϋποθέσεις για παρουσία και διαμονή (φώλιασμα) των Κορακιών, από τα αρχαία χρόνια, θα μπορούσαν να έχουν το περιγραφικό όνομα, "Κόρακος πέτρη".

Η φράση "Κόρακος πέτρη" με την πάροδο του χρόνου, στην καθομιλουμένη, μετατράπηκε σε "Κόρακος πέτρα" και στη συνέχεια, σε "**Κορακόπετρα**".

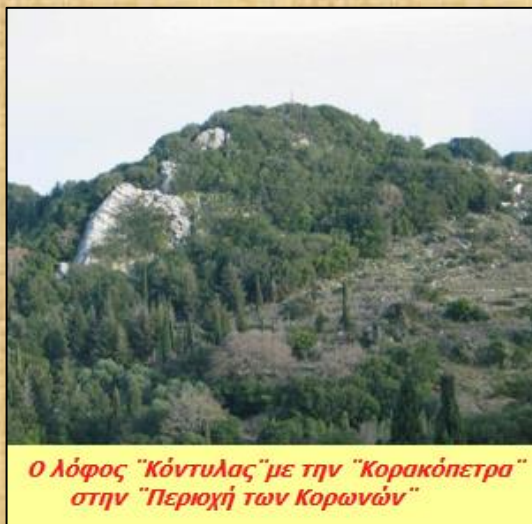
Τοποθεσίες με την ονομασία "**Κορακόπετρα**", που βρίσκονται σε κορυφές βουνών με βραχώδεις περιοχές, που σύχναζαν ή και που συχνάζουν κοράκια, υπάρχουν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας.

- **Κορακόπετρα**, υπάρχει στα ΑΝΩΓΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
- **Κορακόπετρα**, υπάρχει στην περιοχή της ΛΑΡΙΣΑΣ
- **Κορακόπετρα**, υπάρχει στην περιοχή ΣΤΑΥΡΟΣ ΧΑΛΙΚΙΔΙΚΗΣ
- **Κορακόπετρα**, υπάρχει σε περιοχή της ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ

Λόγω της μορφολογίας του Ελληνικού εδάφους, πέρα από τις παραπάνω περιοχές θεωρείται βέβαιο ότι υπάρχουν και σε άλλες περιοχές τοπωνύμια με το όνομα **“Κορακόπετρα”**.

“Κορακόπετρα” αποκαλείται στην ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ, ο περίοπτος και εμβληματικός βράχος που δεσπόζει στον χώρο της περιοχής των Κορωνών (των Κοράκων, από το όνομα του πτηνού Κόραξ – Κουρούνα - Κορωνίς) στον Οικισμό των Αννινάτων, που ήταν ο κυριότερος τόπος για τις φωλιές και την αναπαραγωγή των κοράκων της περιοχής.

Οι κάτοικοι του Νησιού, επικαλούνται ότι η νήσος της “Κεφαλληνίας” είναι η Ομηρική Ιθάκη και ότι ο Όμηρος με τους στίχους του, αναφέρεται σε αυτήν την περιοχή.

Ο λόφος “Κόντυλας” με την “Κορακόπετρα” στην “Περιοχή των Κορωνών”

Πηγή : homicithaca.blogspot.com/2017/01/1.html

Επειδή, η περιοχή του Χωριού που σήμερα αποκαλείται “Καρακόπετρα”, είχε όλες της προϋποθέσεις (ορεινή και πετρώδης), για να της δοθεί το από αρχαίων χρόνων όνομα “Κόρακος πέτρα” (**Κορακόπετρα**), επιβεβαιώνεται ως ορθή η πληροφορία, ότι παλαιοί τοπικοί ερευνητές της ιστορίας του τόπου, κατέληγαν στην προφορική παράδοση ότι η αρχική και σωστή ονομασία της περιοχής είναι **“Κορακόπετρα”** και το όνομα “Καρακόπετρα” επικράτησε στην καθομιλουμένη για πρακτικούς λόγους (εύκολη προφορά).

Άλλωστε, στο Χωριό την ονομασία του πτηνού “Κοράκι” δεν την χρησιμοποιούσαν, αφού αυτό το πτηνό το αποκαλούσαν “Καρτάλι” ή “Κάρταλος”, από την Τούρκικη λέξη kartal (όρνιο).

Μετά τα παραπάνω αναφερόμενα, πρέπει να σημειωθεί ότι, ο σύγχρονος Ιστορικός ΧΟΤΖΙΔΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ με καταγωγή από τα Πετρωτά, στην παρουσίαση εργασίας του “Σχετικά με την ίδρυση του Χωριού Karabag” (Ιούλιος 1995), την περιοχή αυτή του Χωριού, την αποκαλεί και αυτός **“Κορακόπετρα”**.

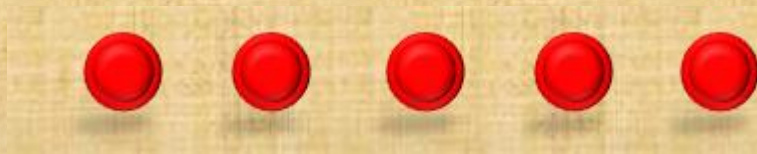
Τέλος, ως απόδειξη της παράλληλης, από παλιά, ονομασίας της περιοχής και με το όνομα **“Κορακόπετρα”**, υπάρχει φωτογραφία του 1951, που υπάρχει χειρόγραφη σημείωση εκείνης της εποχής, με το όνομα της περιοχής **“ΚΟΡΑΚΟΠΕΤΡΑ”**.

Φωτογραφία από Αρχείο ΚΕΛΕΜΙΔΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Σχόλιο Συντάκτη:

Σύμφωνα με τα παραπάνω αναλυτικά αναφερόμενα, η επίσημη μετονομασία της περιοχής από **“Καρακόπετρα”**, σε **“Κορακόπετρα”**, πρέπει να θεωρηθεί επιβεβλημένη, όπως και να σταματήσουν οι πλήρως λανθασμένες αναφορές του ονόματος σε Δημόσια ή Ιδιωτικά έγγραφα ως **“Καρακόπετρα”**, ως **“Μαύρη Πέτρα”** ή και ως **“Μαυρόπετρα”**.

2. ΑΕΛΗ

Η περιοχή της σημερινής πλατείας του Χωριού, στα παλιά χρόνια ονομαζόταν **“Αέλη”**. Η περιοχή της **“Αέλης”** βρισκόταν στην άκρη του Χωριού και σε αυτό το μέρος γινόταν καθημερινά, πρωινές ώρες, συγκέντρωση των ζώων από τους επαγγελματίες **“τσομπάνηδες”**, για να τα πάνε για βοσκή.

Γενικά όμως, όταν έπρεπε να γίνει συγκέντρωση των ζώων του Χωριού, είτε για να τα **“μαρκάρουν”** (σημάδεμα ιδιοκτησίας με πυρακτωμένο σίδερο), είτε για άλλους λόγους, αλλά και στα νεότερα χρόνια για εμβολιασμούς, η συγκέντρωση είχε καθιερωθεί να γίνεται σε αυτό το μέρος.

Ήταν το μέρος, « ... που γινόταν η συγκέντρωση “αγέλης” ζώων ...» όπως την περιέγραψε προφορικά, ο ανώνυμος “εγγράμματος” Έλληνας περιηγητής.

Η λέξη “Αγέλη” άρесе στους κατοίκους του Χωριού και την καθιέρωσαν ως ονομασία προσδιορισμού της περιοχής.

Αν και επίσημα η περιοχή πλέον ονομαζόταν "Αγέλη", για λόγους προφανώς προσαρμογής στην προφορά της τοπικής διαλέκτου, καταργήθηκε – αποβλήθηκε, το γράμμα "γάμα" και η "Αγέλη", αποκαλούνταν πλέον "Αέλη".

Με την πάροδο των χρόνων, το Χωριό επεκτάθηκε και πέρα από την "Αέλη". Η περιοχή πλέον υπήρχε ως μεγάλη "αλάνα" και σε αυτήν γινόταν η "διασταύρωση" τεσσάρων δρόμων του Χωριού.

1. Ένας δρόμος προς την Κοινότητα.
2. Ένας δρόμος προς τον Πεντάλοφο που διέρχονταν, για μεγάλη απόσταση, μέσα από το Χωριό.
3. Ένας δρόμος, προς τα βόρεια – βορειοανατολικά του Χωριού.
4. Ένας δρόμος, ο Δημόσιος, προς το Ορμένιο.

Το 1967, θα προστεθεί και 5^{ος} δρόμος, με την διάνοιξη νέου Δημόσιου δρόμου προς Πεντάλοφο, με τη διέλευση πλέον, από την άκρη του Χωριού.

Το 1950, βορειοανατολικά της περιοχής, σε Κοινοτικό οικόπεδο, έγινε η ανέγερση του Δημοτικού Σχολείου του Χωριού.

Το 1955, σε αυτή την θέση, έγινε παραχώρηση οικοπέδου από την Κοινότητα, στην "Πρόνοια Βορείων Επαρχιών Ελλάδος" για την ανέγερση οικήματος προς στέγαση "Σπίτι του Παιδιού".

Περὶ δωρεὰν παραχωρήσεως οικοπέδου Κοινοτήτος Πετρωτῶν Νομοῦ Ἐβρου εἰς Πρόνοϊαν Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος.

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΒΡΟΥ

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4944)18.2.1955 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ἐρειδομένης εἰς τὸ ἄρθρον 194 τοῦ Κ.Ν.Δ.Κ., ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 72480)13.10.54 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργ. Ἐσωτερικῶν, ἐνεκρίθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 125)10.12.54 ἀπόφασιν τοῦ Κοινοτικῆ Συμβουλίου Πετρωτῶν Νομοῦ Ἐβρου, περὶ δωρεὰν παραχωρήσεως εἰς τὴν Πρόνοϊαν Βορ. Ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ἐν θέσει: «Ἀγέλη» Κοινοτικῆ οἰκοπέδου, ἐκτάσεως 21)2 στρεμμάτων περίπου, διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀνέγερσιν οἰκήματος πρὸς στέγασιν τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους αἰτίας λεπτομερῶς ἐκτίθενται ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἀποφάσεσιν.

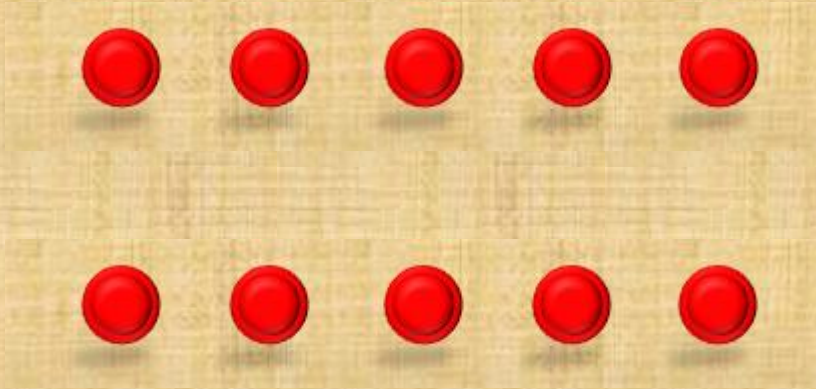
Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 42 Β / 1955

Το 1956, θα ξεκινήσει η ανέγερση του «Σπίτι Παιδιού Πετρωτών» και θα ολοκληρωθεί τον επόμενο χρόνο (1957).

Ακολούθησε, τα επόμενα χρόνια, η μεταφορά στην "Αέλη" του «Ηρώου» του Χωριού που μέχρι τότε βρισκόταν στην αυλή της Εκκλησίας, δίπλα στο κτίριο της Κοινότητας,

αφού μέχρι περίπου το 1960, το κέντρο και η πλατεία του Χωριού βρισκόταν στην περιοχή της Εκκλησίας και της Κοινότητας.

Μετά την συγκέντρωση στην περιοχή της "Αέλης" του Σχολείου, του "Σπίτι του Παιδιού" αλλά και την τοποθέτηση του "Ηρώου", η περιοχή καθιερώθηκε επίσημα πλέον, ως η νέα "Πλατεία του Χωριού".

3. ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ

Στα Πετρωτά, στην περιοχή του Χωριού "Πέρδικος", από τα πολύ παλιά χρόνια υπήρχαν τρία πηγάδια, που η μεταξύ τους απόσταση δεν υπερέβαινε τα 2 - 3 μέτρα.

Εναλλακτικά, η περιοχή ονομάζονταν και "Τρία πηγάδια".

Τα νερά από τα πηγάδια, χρησιμοποιούνταν αφού αντλούνταν με κουβά δεμένο με σχοινί, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων αυτής της περιοχής του Χωριού, σε ανάγκες νερού για όλες τις εργασίες των νοικοκυριών αλλά για το πότισμα των ζώων της κάθε Οικογένειας.

Σημείωση: Χαρακτηριστικό της περιοχής ήταν ότι στην γιορτή των "Θεοφανείων", μετά την λειτουργία, ο Ιερέας του Χωριού προέβαινε σε "δημοπρασία" προκειμένου αυτοί που "πλειοδοτούσαν" να παραλάβουν μερικά (6 ή 7 ή 8) "Εικονίσματα" από την Εκκλησία και να τα μεταφέρουν στα "Τρία πηγάδια" για την λειτουργία του "καθαγιασμού των υδάτων".

Όταν η πομπή με τους πιστούς έφτανε στα Τρία Πηγάδια, ο Ιερέας αφού κατέβαζε με σχοινί τον Σταυρό σε ένα πηγάδι, έψελνε το Απολυτίκιο "Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε", ευλογούσε και μοίραζε "Αγιασμό" για τα σπίτια στους παρευρισκόμενους.

Όπως όλο το Χωριό, έτσι και αυτή η περιοχή βρισκόταν σε επικλινές έδαφος. Σε τούτη όμως την περιοχή η "υψομετρική διαφορά" από τα σπίτια που υπήρχαν στην πάνω περιοχή από τα Πηγάδια, με τα σπίτια που υπήρχαν στο αμέσως πιο κάτω επίπεδο, παρά την κοντινή απόσταση, μπορεί να ήταν 2 ή και 3 μέτρα.

Μεταξύ των δύο "επιπέδων" υπήρχε και υπάρχει κοινοτικός δρόμος που πέρα από τη χρήση του, έξω από το Χωριό ως "αγροτικός", οδηγεί και στα Νεκροταφεία του Χωριού.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η περιγραφή του τοπίου, πρέπει να αναφερθεί ότι, δίπλα από τα Πηγάδια υπήρχε κι ένα μικρό ρέμα που σχηματίσθηκε λόγω του επικλινούς εδάφους από τα νερά της βροχής.

Το 1961, λόγω της διάβρωσης του εδάφους που δημιουργήθηκε στην περιοχή, στον δρόμο, αλλά και στα Πηγάδια από το ρέμα (α-ρυάκι το λέγανε), η Κοινότητα αποφάσισε την αποκατάσταση των ζημιών με "Προσωπική εργασία" των κατοίκων του Χωριού.

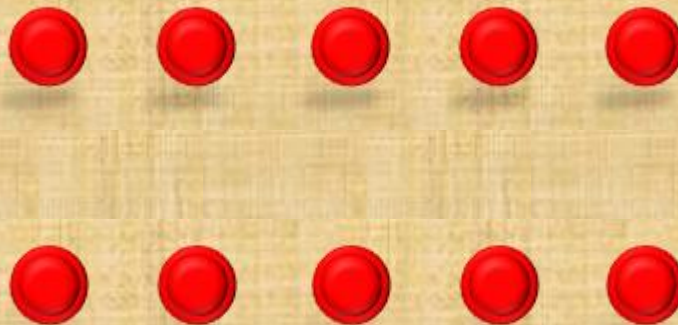
Σημείωση: Η "Προσωπική εργασία" ήταν ένας θεσμός που είχε καθιερωθεί από τα προπολεμικά χρόνια και συνεχίστηκε για μερικές δεκαετίες στην μεταπολεμική εποχή.

Με τις εργασίες που έγιναν, ο δρόμος της περιοχής απόστασης περί των 100 μέτρων, με πέτρινη κατασκευή και ελάχιστα χώματα, έγινε πλέον "βατός" και "επίπεδος" και η ροή των νερών του υπάρχοντος ρέματος, τέθηκε υπό έλεγχο και τα νερά κατευθύνθηκαν σε συγκεκριμένη διαδρομή.

Στα πλαίσια αποκατάστασης των μέχρι τότε δημιουργηθέντων ζημιών, αποφασίστηκε από την Κοινότητα, το κλείσιμο του ενός από τα "Τρία πηγάδια", το πλέον βορεινό, που είχε επηρεαστεί ανεπανόρθωτα από τα διερχόμενα νερά και τα φερτά υλικά που μετέφεραν.

Παρά το κλείσιμο του τρίτου Πηγαδιού, η περιοχή παρέμεινε να αποκαλείται "Τρία Πηγάδια", αφού η ονομασία "Πέρδικος", μετά την δεκαετία του 1960, είχε πλέον ατονήσει έως που τελικά είχε καταργηθεί (ξεχαστεί).

Σημείωση: Στα σχετικά πρόσφατα χρόνια, έγιναν εργασίες συντήρησης και ανάδειξης της περιοχής.

4. ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ

Από την ίδρυση του Χωριού μέχρι τα προπολεμικά χρόνια, όπως αναφέρονταν από τους παλαιούς κατοίκους, για την παραγωγή αλεύρων και ζωοτροφών στο Χωριό υπήρχε μεγάλος αριθμός "Νερόμυλων", που ήταν εγκατεστημένοι σε ρέματα έξω από το Χωριό που είχαν συνεχή ροή νερών.

Παρά την ύπαρξη του σχετικού υψώματος στο Χωριό με την ονομασία "Ανεμόμυλος", για ύπαρξη και λειτουργία "Ανεμόμυλου" στον τόπο, δεν γινόταν καμιά αναφορά.

Σημείωση 1: Για τον μεγάλο αριθμό Νερόμυλων που υπήρχαν από παλιά, αναφέρεται ότι, αν και το 1938 άρχισε να λειτουργεί εντός του Χωριού "Πετρόμυλος" με κίνηση από Ατμομηχανή, η ύπαρξη και λειτουργία των Νερόμυλων δεν σταμάτησε. Αναφέρεται ότι μέχρι το 1946 λειτουργούσαν 12 Νερόμυλοι.

Σημείωση 2: Όσον αφορά την ύπαρξη Ανεμόμυλων στην περιοχή, στην ορεινή περιοχή από ΠΕΤΡΩΤΑ μέχρι ΠΕΝΤΑΛΟΦΟ, αναφέρεται η ύπαρξη ενός μόνον Ανεμόμυλου στην περιοχή της ΜΠΑΡΑΣ (ΜΠΑΡΑ και ΓΥΑΛΙΑ ήταν παλιά Χωριά της περιοχής μεταξύ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ και ΠΕΤΡΩΤΩΝ που δεν υπάρχουν σήμερα).

Άποψη Συντάκτη

Η ονομασία της περιοχής ως "Ανεμόμυλος", δεν μπορεί να ήταν τυχαία αναιτιολόγητη επιλογή, αφού αφενός οι ονομασίες των τοποθεσιών (τοπωνύμια) του Χωριού αιτιολογούνταν, αφού συνήθως ήταν περιγραφικές της κάθε περιοχής και αφετέρου αυτό το όνομα αν και Ελληνικό το πιο πιθανό είναι μέχρι τότε να μην υπήρχε στο λεξιλόγιο των γηγενών κατοίκων του Χωριού.

Επιπλέον, η τοποθεσία αυτής της περιοχής λόγω του υψόμετρου αλλά και της μικρής απόστασής της από το Χωριό, ήταν ιδανική για την κατασκευή και λειτουργία Ανεμόμυλου.

Μετά τα παραπάνω ας παραθέσω ορισμένες σκέψεις μου

- Επειδή αναφέρεται ότι, για την κατασκευή της γέφυρας (1512-1529) στο Μουσταφά Πασά (σημερινό *Svilengrad*), μεταφέρθηκαν και εγκαταστάθηκαν στον τόπο τεχνίτες με καταγωγή από την ευρεία περιοχή της τότε Ηπείρου, που σε αυτούς περιλαμβάνονταν και τεχνίτες από το νησί της ΣΑΜΟΥ που είχαν καταφύγει στη Ήπειρο μετά από διωγμούς από τους Οθωμανούς και επειδή στα νησιά για τη δημιουργία αλεύρων και ζωοτροφών υπήρχαν αρκετοί Ανεμόμυλοι, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι εκείνη την εποχή αυτοί οι τεχνίτες που είχαν εμπειρία στην κατασκευή Ανεμόμυλων που απαιτούνταν ιδιαίτερες γνώσεις στα τεχνικά χαρακτηριστικά (κυκλική κατασκευή, ύψος, προσανατολισμός κ.α.), να αποφάσισαν την κατασκευή Ανεμόμυλου και στον τόπο που εγκαταστάθηκαν.

Σημείωση: Η κατασκευή του Ανεμόμυλου πρέπει να έγινε την εποχή που εγκαταστάθηκαν στον τόπο μεταξύ άλλων και οι συγκεκριμένοι τεχνίτες, αφού μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Γέφυρας, σταδιακά μεγάλος αριθμός από αυτούς μετακόμισε σε άλλους τόπους και οι εναπομείναντες ήταν πλέον ελάχιστοι.

- Με την πάροδο του χρόνου, πρέπει να διαπιστώθηκε ότι συγκριτικά με τους Νερόμυλους που λόγω του επικλινούς εδάφους της ευρείας ημιορεινής περιοχής, υπήρχαν σε μεγάλο αριθμό έξω από το Χωριό, ο Ανεμόμυλος μειονεκτούσε, αφού πέρα από το μεγάλο κόστος της κατασκευής του, είχε και τις διακοπές λειτουργίας του, κυρίως από έλλειψη ανέμων (άπνοια), ενώ οι Νερόμυλοι πλεονεκτούσαν, αφού λειτουργούσαν με τρεχούμενα νερά όλες τις εποχές, οπότε αφενός είχαν σχετικά μικρή δαπάνη για την κατασκευή τους και αφετέρου είχαν την δυνατότητα αδιάκοπης λειτουργίας τους.
- Μετά από την παραπάνω διαπίστωση που έκαναν, δεν πρέπει να κατασκευάστηκε άλλος Ανεμόμυλος στο Χωριό. Άλλωστε εάν υπήρχαν κι άλλοι Ανεμόμυλοι, ο υπάρχων θα είχε προσδιορισμό ιδιοκτήτη, όπως συνέβαινε με τους νερόμυλους που προκειμένου να προσδιοριστούν αποκαλούνταν "Μύλος του(όνομα ή επώνυμο ιδιοκτήτη)".
- Όσον αφορά την μη ύπαρξη έστω και ελάχιστων ιχνών που να μαρτυρούσαν την ύπαρξή του Ανεμόμυλου, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι η έκταση που καταλάμβανε πρέπει να ήταν ελάχιστα τετραγωνικά αφού η κατασκευή του γινόταν κυρίως "καθ' ύψος" με κατεργασμένες πέτρες. Με την εγκατάλειψη του κτίσματος και την πάροδο

του χρόνου, οι πέτρες πρέπει να μεταφέρθηκαν στο χωριό για άλλη χρήση, οπότε δεν απέμειναν ίχνη ύπαρξης του Ανεμόμυλου.

- Σύμφωνα με τον παραπάνω συλλογισμό, εάν ο Ανεμόμυλος κατασκευάστηκε όταν εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι κάτοικοι του Χωριού, δηλαδή τον 16^ο αιώνα και εάν υποθέσουμε ότι λειτούργησε 50 ή ακόμη και 100 χρόνια, λογικό είναι να μην υπάρχουν πληροφορίες, όπως δεν υπάρχουν άλλωστε και για το Χωριό πέρα από ορισμένες γενικότητες από την προφορική παράδοση, αφού αφενός χάθηκαν στο βάθος του χρόνου (400-500 χρόνια) και αφετέρου αφού όλες οι υπάρχουσες γραπτές και προφορικές πληροφορίες που αφορούν το Χωριό, αναφέρονται από τα μέσα περίπου του 19^{ου} αιώνα και μετέπειτα.

Σημείωση Συντάκτη:

Παρά την λογική αιτιολόγηση όλων των σκέψεων για την ύπαρξη Ανεμόμυλου στο Χωριό, όλα τα παραπάνω κείμενα αναφέρονται στο κείμενο με την ένδειξη **“Άποψη Συντάκτη”** και είναι **Προσωπική άποψη του Συντάκτη.**

Στα νεότερα χρόνια, στην τοποθεσία του “Ανεμόμυλου”, το 1941 στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, ο Βουλγάρικος στρατός που είχε καταλάβει το Χωριό, κατασκεύασε ένα λιθόκτιστο Πολυβολείο ενισχυμένο με οπλισμένο σκυρόδεμα (Μπετόν αρμέ).

Μετά την απελευθέρωση, στην εποχή του Εμφυλίου Πολέμου το Πολυβολείο ανατινάχθηκε και στο σημείο εκείνο μέχρι το 2000 υπήρχε μέσα σε μεγάλο λάκκο που προήλθε από την ανατίναξη, ένα μεγάλο συμπαγές υπόλειμμα από τσιμέντο και σιδερόβεργες, του ανατιναγμένου πολυβολείου.

Το 2000 απομακρύνθηκε ο τσιμεντένιος ανατιναγμένος όγκος, ισοπεδώθηκε το έδαφος και άρχισε η διαμόρφωση του χώρου και η κατασκευή σχετικού κτιρίου με σκοπό τη δημιουργία χώρου αναψυχής.

Σημείωση: Το 2005, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ορεστιάδας, αποφάσισε και ενέκρινε τον χαρακτηρισμό του κτιρίου που είχε κατασκευασθεί μετά του περιβάλλοντα χώρου του, ως «Κτίριο Πολιτισμού, Περιβάλλοντος και Αναψυχής».

5. ΚΑΜΙΣΑ

Στα βόρεια σύνορα της περιοχής του Χωριού με την Βουλγαρία, υπάρχει τοποθεσία που έχει το όνομα "Κάμισα".

Στο ιστορικό της ονομασίας βρίσκουμε ότι οι Οθωμανοί, επειδή στην περιοχή υπήρχαν νερά από ρυάκια και παραπλεύρως άφθονα καλάμια, την περιοχή την ονόμασαν «kamis» που μεταφράζεται ως «Καλάμι».

Οι κάτοικοι των Πετρωτών, "Ελληνοποίησαν" το όνομα "kamis" και το μετέτρεψαν σε θηλυκό (η περιοχή).

Μετά την "Ελληνοποίηση" και την "παράφραση", έδωσαν στην περιοχή το όνομα "Κάμισα".

Το 1969, με Βασιλικό διάταγμα έγινε μετονομασία της περιοχής από "Κάμισα" σε "Κάλαμος" (η λέξη "καλάμι" στην καθαρεύουσα).

Περί μετονομασίας θέσεων συνοικισμών, πόλεων και κωμών.

17. Αί παρά τῇ Κοινοτήτι Πετρωτῶν κατωτέρω θέσεις μετονομάζονται ὡς ἐξῆς : «Τὰς Τεπέ» εἰς «Πετροκορφή», «Παλιὸ Κουρί» εἰς «Παλιόδασος», «Τσαϊρούδια» εἰς «Λιβαδάκια», «Κονάκια» εἰς «Παλατάκια», «Νταουλτζῆ» εἰς «Τυμπανιστής», «Μπαίρια» εἰς «Υψώματα», «Τσούκα» εἰς «Ἄστοκορυφή», «Μπαραμπροῦ» εἰς «Περδικόρεμα», «Κάμισα» εἰς «Κάλαμος», «Καραβέλας» εἰς «Σκοτεινόν», «Καβάκια» εἰς «Λευκή» καὶ «Σασλί» εἰς «Ψαθιάς».

Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 150Α / 1969

Σημείωση : Σήμερα, αναγνωρίζονται και οι δύο ονομασίες. Επίσημα, ισχύει το μετονομασμένο όνομα.

6. ΓΚΟΥΡΤΖΕΒΙΚΟΣ

Στα βόρεια σύνορα του Χωριού με τη Βουλγαρία, δυτικά από το ύψος της περιοχής "Κάμισα" (σήμερα επίσημα ονομάζεται "Κάλαμος") και βόρεια - βορειοανατολικά της περιοχής "Γκάζου μύλος", υπήρχε τοποθεσία που οι Βούλγαροι της περιοχής, την αποκαλούσαν Gŭrtsi vikone.

Το 1913, που έγινε χάραξη των συνόρων μεταξύ Οθωμανικού κράτους και Βουλγαρίας, η περιοχή παραχωρήθηκε στο Οθωμανικό κράτος.

Οι Έλληνες κάτοικοι του "Καράμπαγ", "Ελληνοποίησαν" το Βουλγάρικο όνομα και στην περιοχή έδωσαν το όνομα, ο τόπος "Γκουρτζεβίκος".

Το 1920, αφού ήδη είχαν αποχωρήσει από τα εδάφη, κατ' αρχήν οι Οθωμανοί και στη συνέχεια και οι Βούλγαροι, με νέα επαναχάραξη των συνόρων που επακολούθησε, μεταξύ πλέον Βουλγαρίας και κατ' αρχήν με το Κρατίδιο της "Διασυμμαχικής Θράκης" και στη συνέχεια με την Ελλάδα, η περιοχή αυτή αποδόθηκε στην Βουλγαρία.

Την οριοθέτηση με την "χάραξη" της "γραμμής", είχε αναλάβει Επιτροπή με εποπτεία και Διοίκηση από τον Γαλλικό στρατό.

Συγκεκριμένα, στην πορεία της υπό χάραξη της νέας οριογραμμής, ανατολικά προς την περιοχή των εδαφών του Ορμενίου, στην περιοχή αυτή δημιουργήθηκε μια εσοχή εις βάρος της Ελλάδας, η οποία παραχωρήθηκε στην Βουλγαρία .

Σύμφωνα με την Επιτροπή χάραξης της οριογραμμής, η εσοχή αυτή δημιουργήθηκε επειδή επάνω στην πορεία της υπό χάραξη οριογραμμής προς τα εδάφη του Ορμενίου υπήρχε πηγή με αναβλύζοντα νερά, όπως και ρέμα με τρεχούμενα νερά και επί πλέον

η βλάστηση στη περιοχή ήταν πυκνή λόγω της συνεχούς ροής των νερών και επειδή σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες κατά την οριοθέτηση έπρεπε, **“Η φυσική ροή των νερών ενός Κράτους που προέρχονται από βροχή ή από πηγές, να μην μεταφέρεται στο άλλο Κράτος”**, οπότε δεν θα μπορούσε να γίνει διαχωρισμός, όπου η μεν πηγή να αποδίδονταν στην Βουλγαρία και τα δε εδάφη να αποδίδονταν στην Ελλάδα, αποφασίσθηκε να δημιουργηθεί η εσοχή αυτή, ίσως και για πρακτικούς λόγους λόγω του βαλτώδους εδάφους και της δύσκολης βατότητας της περιοχής, και να γίνει απόδοση ολόκληρης της περιοχής στην Βουλγαρία.

Σημείωση: Σύμφωνα με προφορική ανεπίσημη πληροφόρηση, από Μέλη της Επιτροπής χάραξης των συνόρων έγινε πρόταση στους Έλληνες για την απόδοση ολόκληρης της περιοχής σε αυτούς με οικονομικό αντάλλαγμα 4 χρυσών Λιρών.

Η πρόταση δεν έγινε αποδεκτή από τους κατοίκους του Χωριού.

Παρά την απόδοση της περιοχής στην Βουλγαρία, οι Έλληνες εξακολούθησαν, για λόγους προσδιορισμού της περιοχής, στις αφηγήσεις τους την περιοχή να την αποκαλούν “Γκουρτζεβίκο” άσχετα αν αναφέρονται πλέον στο Βουλγάρικο τοπωνύμιο που σήμερα αποκαλείται “Γκουρτζεβίτσιτσε”.

Σημείωση 1: Σε ελεύθερη μετάφραση από την Βουλγάρικη “γλώσσα” στην Ελληνική, η ονομασία **Gürtsi vikove** μεταφράζεται ως “Ελλήνων φωνές - κραυγές” που προφανώς προήλθε από κάποιο δραματικό γεγονός που υπέστησαν σε αυτή την περιοχή οι Έλληνες που κατοικούσαν στην περιοχή.

Σημείωση 2: Κάποιοι ερευνητές, αναφέρουν την εκδοχή ότι οι Βούλγαροι έδωσαν το “περιγραφικό” αυτό όνομα στην περιοχή από τους “σπαραγμούς” Ελλήνων που σφαγιάστηκαν σε αυτόν τον τόπο κατά την προέλαση των Οθωμανών μετά την “Μάχη του Τσιρμέν” (Μάχη Μαρίτσας) το 1371.

Άποψη Συντάκτη:

Προσωπικά, απορρίπτω την παραπάνω εκδοχή, για τους λόγους:

1. Μετά την “Μάχη του Τσιρμέν” που έγινε το 1371, μεταξύ της Συμμαχίας Χριστιανών Βαλκανικής (Σέρβοι, Κροάτες, Ούγγροι) και των Οθωμανών, δεν αναφέρεται προέλαση των Οθωμανών προς αυτή την περιοχή, που απείχε 10 και πλέον χιλιόμετρα προς τα ορεινά και ήταν ασύμφορο και άνευ ενδιαφέροντος

να μετακινηθεί δύναμη στρατού για τους ελάχιστους άοπλους εργάτες κατοίκους αυτής της περιοχής.

2. Κύριος όμως λόγος απόρριψης της εκδοχής αυτής είναι ότι, οι Βούλγαροι εγκαταστάθηκαν στην ευρεία περιοχή μετά το 1878, οπότε δεν βρισκόταν σε αυτά τα εδάφη εκείνη την εποχή (1371) για να αποδώσουν περιγραφικό όνομα στην περιοχή και μάλιστα στη γλώσσα τους.

Σημείωση 3:

- Κατά την γνώμη μου, ενδέχεται η ονομασία ίσως να προήλθε σε νεότερη εποχή και συγκεκριμένα στο διάστημα μεταξύ του 1878 (Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου) και της παραχώδους εποχής για τον τόπο από το 1912 έως το 1915, μετά από κάποιο δραματικό περιστατικό, που πρέπει να συνέβη εις βάρος των Ελλήνων της περιοχής.
Υπόψη, ότι το 1912 η περιοχή υπάχθηκε από το Οθωμανικό κράτος στην Βουλγαρία, το 1913 από την Βουλγαρία στο Οθωμανικό κράτος και το 1915 από το Οθωμανικό κράτος και πάλι στην Βουλγαρία.

Στην ιστορία, αναφέρεται ότι σε κάθε μεταβολή της Διοίκησης της περιοχής, από τους Οθωμανούς στους Βούλγαρους ή το αντίθετο, οι αποχωρούντες συνήθως κατά την οπισθοχώρηση επιδίδονταν, σε καταστροφές και βιαιότητες μέχρι και σε φόνους των κατοίκων των περιοχών που διέρχονταν.

- Ενδέχεται όμως, ίσως οι “Σπαραγμοί – κραυγές” να προέρχονταν από Έλληνες που κατοικούσαν στις παρακείμενες περιοχές, στον Οικισμό “Παλιοκκλήσι” και “Γκάζου μύλος” που υπήρχε λατομείο και που κάποια χρονική στιγμή ένας αριθμός από αυτούς, είτε να βρίσκονταν στην περιοχή με την βρύση για εργασία ή άλλη απασχόληση, είτε να μεταφέρθηκαν βίαια εκεί, και να δέχθηκαν επίθεση από Ληστές ή Κομιτατζήδες που δρούσαν για μεγάλη χρονική περίοδο στην ευρεία περιοχή και που επιδίδονταν σε κλοπές, αρπαγές, πυρπολήσεις, καταστροφές, ή και που προέβαιναν ακόμη και σε επιθέσεις με φόνους.

Σημείωση Συντάκτη:

Παρά την αιτιολόγηση των σκέψεών μου, τα παραπάνω ενδεχόμενα για την ονομασία της περιοχής, αναφέρονται στο κείμενο με την ένδειξη “**Άποψη Συντάκτη**” και είναι **Προσωπική άποψη του Συντάκτη.**

Σημείωση Συντάκτη:

Στο Χωριό, υπάρχουν δεκάδες τοποθεσίες και κάθε μία και με το δικό της όνομα. Οι παραπάνω αναφορές, γίνονται τυχαία και ενδεικτικά, αφού για τις παραπάνω τοποθεσίες και ονομασίες, βρέθηκαν ή υπήρχαν πληροφορίες από παλαιούς κατοίκους του Χωριού.

Σε επόμενη εργασία από εμένα ή από άλλους ερευνητές, ίσως προστεθούν πληροφορίες και για άλλες περιοχές.

Αλεξανδρούπολη, Δεκέμβριος 2021

Παράσχος Ε. Κώστογλου

Ερευνητής & Συντάκτης αυτής της Εργασίας